

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelma 2025

Sisällys

Keskustan kehittäminen	2
Turun tiedepuisto	6
Osaamisen kärkihanke.....	12
Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehittymisen kärkihanke.....	15
Kulttuurin kärkihanke.....	17

Kaupungin kärkihankkeet

Pormestariohjelmaan nostettiin yhteensä viisi kärkihanketta: Tiedepuiston kärkihanke, Keskustan kehittämisen kärkihanke, Osaamisen kärkihanke, Kulttuurin kärkihanke sekä Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat ja toimintamallit ovat luotu rinnakkain yhteisvaikuttavan toiminnan periaatteiden mukaisesti, jotta toiminta tukisi mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti Pormestariohjelman tavoitteita. Kärkihankkeet ovat edenneet toimintasuunnitelmien mukaisesti ja suurin osan tavoitteista on saatu valmiiksi. Valtuustokauden viimeinen vuosi on Kärkihankkeille tärkeä. Viikkaiden vuosien ja toiminnan jälkeen tavoitellaan kaikkien suunnitelmien, valmistelujen ja kokeilujen loppuun viemiseksi: Syksyllä 2024 ja talvella 2025 evaluoidaan Kärkihankkeiden toiminta, toimintamallia ja vaikutettavuutta. 2025 osallistutaan seuraavan valtuustokauden valmisteluun ja ennakoidusti myös hakemaan mahdollisimman paljon ulkoista rahoitusta tukemaan kaupungin kehitystä ja uutta Pormestariohjelman tavoitteita.

Keskustan kehittäminen

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Keskustan kehittäminen -kärkihanke on kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian keskeisiä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Strategian linjausten mukaan kaupungin ydin on näköiskuva kaupungin menestyksestä, hyvinvoinnista ja kilpailukyvyistä, ja siksi sen on koko ajan kyettävä uudistumaan. Kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämiseen tähtäävällä kärkihankkeella tavoitellaan Turun keskustan kilpailukyvyä ja vetovoiman vahvistamista niin liiketoiminnan ja matkailun kuin asumisen näkökulmista.

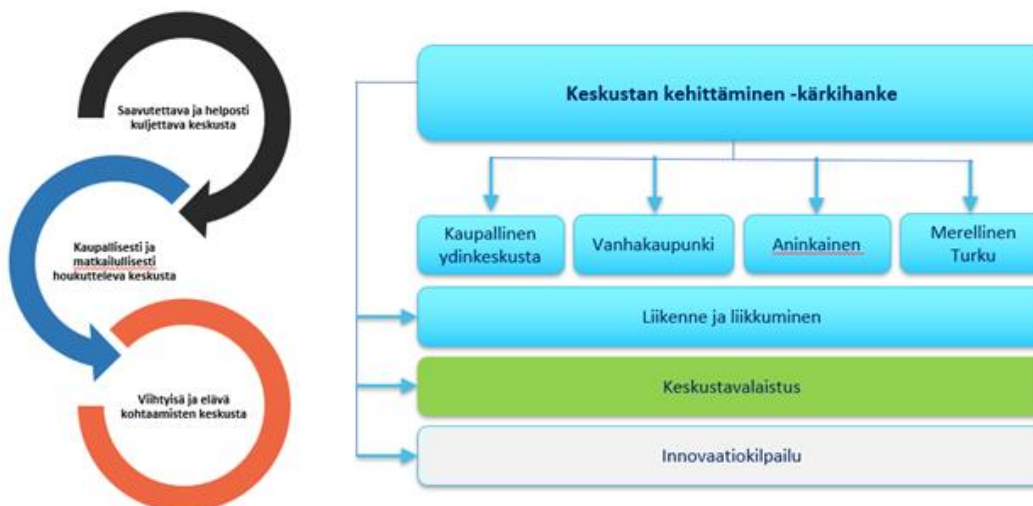
Yhtäältä tavoitteena on vahvistaa elinvoimaisen kaupunkikeskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä viihtyisänä ympäristönä parantamalla julkisia kaupunkitiloja, lisäämällä ympärivuotista houkuttelevuutta sekä varmistamalla vilkkaan kulttuurielämän ja vireän tapahtumatoinnin edellytykset kaupungin keskustatilassa. Toisaalta halutaan löytää keinoja kaupallisen keskustan elinvoiman vahvistamiseen ja uskon palauttamiseen keskusta kohdistuviin investointeihin. Tavoitteena on lisäksi varmistaa, että keskusta on tulevaisuudessakin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla niin kansainvälisesti, kansallisesti kuin seudullisestikin. Kehittämistyön suunnannäyttäjäksi on laadittu Keskustavisio 2050.

2. Kärkihankkeen rakenne ja toteutus

Keskustan kehittäminen -kärkihankkeen toteutusta ohjaa kaupunginvaltuuston päätös kymmenestä hanketta eteenpäin vievästä toimenpidekokonaisuudesta (kv 14.5.2018 § 92) sekä kaupunginhallituksen hyväksymä kärkihankkeen toimenpidesuunnitelma (kh 13.8.2018 § 288). Päätösten mukaisesti keskustan kehittäminen nojaa kolmeen tavoitteelliseen painopistealueeseen, jotka luovat pohjan elävän ja vetovoimaisen kaupunkikeskustan kehittämiselle:

- Saavutettava ja helposti kuljettava keskusta: Turun keskusta on kaikkien yhteisenä kaupunginosana saavutettavuudeltaan ainutlaatuinen, ja sen liikkumisympäristön ilme on esimerkillisen viihtyisä ja vetovoimainen ympäri vuoden.
- Kaupallisesti houkutteleva keskusta: Turun keskusta on Läntisen Suomen tärkein ja pohjoisen Itämeren kiinnostavin talouden, kaupan ja työssäkäynnin keskittymä.
- Viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta: Turun keskusta on eurooppalainen asumisen, kulttuurin ja matkailun keskittymä, joka sykkii elämää ympäri vuoden.

Toiminnallisesti kärkihanke koostuu neljästä alueellisesti rajautuneesta kehittämishankkeesta: kaupallisen ydinkeskustan kehittäminen, Vanhankaupungin kehittäminen, Aninkaisten alueen kehittäminen ja Merellisen Turun (Linnanniemi ja Aurajokirannat) kehittäminen, sekä liikenteen ja liikkumisen laajasta kokonaisuudesta, joka on viiden kärkihankkeen yhteinen kehittämishanke. Lisäksi keskustan kärkihankkeeseen kuuluvat Keskustavalaistuksen kehittäminen ja Keskustan innovaatiokilpailu -projektit. Keskustan kehittämisen kärkihanke tekee tiivistä yhteistyötä muiden kärkihankkeiden kanssa, erityisesti Kulttuurin kärkihankkeen kanssa, ja edistää Pormestariohjelman mukaisia tavoitteita. Kesällä 2023 kärkihankkeet siirtyivät Elinvoiman palvelukokonaisuuden alle.

Kuva 1. Keskustan kehittämisen kärkihankkeen rakenne

Kärkihankkeen tavoitteelliset painopistealueet ovat saavutettava ja helposti kuljettava keskusta, kaupallisesti houkutteleva keskusta ja viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta, läpileikkaavat kaikkia kehittämishankkeita ja -projekteja, ja ohjaavat niiden suunnittelua ja toteutusta.

3. Toteutusaikataulu

Keskustan kehittäminen on jatkuva prosessi, ja siihen liittyvät toimenpiteet täsmennetään vuosittain. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella kaupunkikeskustan kehittämisellä tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osajista ja investoinneista.

4. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2025

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
Liikenne ja liikkuminen	<p>Keskustan alueella toteutetaan kestävä liikumisen ja logistiikan kokeiluja ja tuetaan keskustan saavutavuutta opastamista kehittämällä.</p> <p>Vuonna 2024 valmistuvia SUMP ja Sulp kokonaisuuksia jalkautetaan yhdessä kaupunkiympäristön ja muiden palvelukokonaisuuksien sekä sidosryhmien kanssa. Samoin keskustan liikennesuunnitelmatyö valmistuu ja on merkittävässä roolissa ohjaamassa keskustan liikumisen ja liikenteen ohjausta, sekä tulevia kehityssuuntia.</p> <p>Kävely-ympäristöjen parantaminen kävelyn ja oleilun ohjelman mukaisesti.</p> <p>Pysäköintiratkaisut ja keskustan liikennesuunnitelma mukaan lukien pyöräilyn kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Pysäköintidatan kehittäminen ja ennustavan pysäköintimallinnuksen valmistelu.</p> <p>Toteutetaan logistiikan datan kehitystyö. Datan keruun kautta saadaan luotettavaa vertailutietoa, joka tukee kaupungin tavoitteita kohti vuoden 2029 hiilineutraalisuustavoitteita osoittamalla liikennemäärien vaikutuksen logistiikan kautta tavoiteltaviin liikenteen päästövähennyksiin.</p> <p>Asemapaikkojen kehitystä multimodaalisiksi liikkumisen solmukohdiksi tuetaan nojautumalla loppuvuonna 2024 valmistuneeseen Asemapaikkojen palvelutasotarkasteluun (mukaan lukien Tiedepuisto, Aninkainen / Matkakeskus ja Ferry Terminal).</p>
Merellinen Turku	<p>Edistetään Linnanniemen kehittämiskonseptia kumppanuuksien kautta. Edistetään myös taideohjelmaa sekä Merikorttelin kaavan viitesuunnitelman valmistelutyötä. Mahdollistetaan Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Edistetään taidehanketta uuden yhteisterminaalin ja pysäköintilaitoksen rakentamishankkeiden yhteydessä.</p> <p>Historian ja tulevaisuuden museon arkkitehtuurikilpailun voittajaehdotuksen jatkokehittäminen aloitetaan. Maisema-arkkitehtuuri- ja taidekilpailu käynnistetään tammikuussa 2025 ja kilpailun ratkaisu on loppuvuodesta 2025. Voittajien kanssa jatketaan työskentelyä kilpailun jälkeen.</p> <p>Aurajoen työryhmän toiminta vakiinnutetaan. Työryhmää ja sen löydöksiä hyödynnetään kulttuurirannan yhteistyöverkoston perustamisessa.</p> <p>Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetään yhdessä Kulttuurin kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetään.</p> <p>Osallistutaan juhluvuoden 2029 valmisteluun ja käynnistetään valmistautumista Tall Ships Race tapahtumaan 2028.</p> <p>Ferry Terminalin yleisten alueiden suunnittelu etenee.</p>

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
	Läntisen Rantakadun alajuoksun suunnittelun käynnistäminen.
Kaupallinen ydinkeskusta	Kauppahallin korttelin kehittäminen siirtyy vuodelle 2025 riippuen tilapalveluiden peruskorjaushankkeen edistymisestä. Kauppahallin väistötilahanke tarkoitus kilpailuttaa vuoden 2025 aikana. Tutkitaan aktiivisesti uudistuksen ja väistötilaratkaisun vaihtoehtoisia malleja. Jatketaan keskustan elinvoiman vahvistamista tehostamalla vuokrausta kauppatorilla ja -hallissa, ja tapahtumien järjestämistä ydinkeskustassa. Jatketaan myymäläpaviljonkien pop up-vuokrausta. Vakiinnutetaan onnistunut kahden vuoden aluevartiointipilotti ydinkeskustan turvallisuuden parantamiseksi.
Aninkaisten	Aninkaisten alueen kokonaiskonseptin edistäminen elinvoiman ja palveluiden lisäämiseksi on käynnissä. Elämyskeskuksen ja Areenahankkeen Turku ratapiha -asemakaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Kaupungin ja Turun Ratapihan Kehitys Oy:n välinen kiinteistökaupan aiesopimus on voimassa 31.7.2025 saakka. Turku Ratapiha –asemakaavan kuulutus lainvoimaiseksi odottaa kaupungin ja TRK:n kiinteistökauppaan liittyvien sopimusneuvottelujen tuloksia ja TRK:n investointipäätöstä. Kupittaa-Turku (KUTU) -ratahankkeen toimenpiteet Turun ja Iso-Heikkilän ratapihalla ovat käynnissä. Väliaikaiset asemapalvelut Logomonsillan yhteydessä ovat käytössä. LogoHub -pysäköintilaitoksen rakentaminen on käynnissä. Matkakeskuksen hankekehityskilpailu käynnistyy alkuvuodesta 2025. Voittaneen kilpailuehdotuksen pohjalta valmisteltu Aninkaisten konserttitalon ja ammatti-instituutin tontin asemakaava saa lainvoiman kesään 2025 mennessä. Parkinkentän asemakaavanmukainen rakentaminen odottaa investointipäätöksiä. Parkinkentän väistötekojää Kupittaa liikuntakeskuksessa on valmis. Lisäksi Parkinkentän liikuntapaikkakäytön tarpeita osittain korvaava Mannerheimipuiston uudistaminen valmistuu syksyn 2025 koulujen lukukauden alkuun mennessä. Aninkaisten kaupunkiopastamista edistetään alueen hankkeiden valmistumisten ja mahdollisten muiden tunnistettujen tarpeiden myötä.
Vanhakaupunki	Vanhakaupungin kehittämiskonseptin pohjalta tehdyn tiekartan toimenpiteiden toteutusta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa keskittyen toimenpiteisiin, jotka vahvistavat alueen monimuotoista yhteisöllisyyttä, kokemuksellista historiallisuutta, elävää kaupunkikulttuuria ja vehreää ja viihtyisää ympäristöä. Vanhan Suurtorin tilojenkäytön suunnitelma: edistetään kaupunginhallituksen syksyllä 2024 tekemän päätöksen mukaisesti. Piispankadun kehittämisen hankesuunnitelma valmistuu. Vanhakaupungin alueen opasteiden suunnittelu ja toteuttaminen Tuomiokirkon ja yliopistojen alueella sekä reititys opastein Luostarinmäen museokortteliin. Kirkkopuiston terrassin uuden kilpailutuskauden valmistelu.
Innovaatiokilpailu	Sytytä Turku -keskustan kehittämiskilpailun voittajaideoiden toteuttamissuunnittelu/toteuttaminen on käynnissä yhdessä toteuttajakumppaneiden kanssa. Käynnistetään uusi Sytytä Turku -kilpailu teemana keskustan vetovoiman parantaminen lasten ja nuorten näkökulmasta, siten että samalla edistetään ilmastotavoitteita. Tapahtumamattojen omistajuus ja kehittämisen suunta ratkaistaan.
Keskusta-valaistus	Keskustan kausivalaistusta kehitetään (pysyvät valaistukset). Valon polku siirtyy tapahtumapalveluiden alaisuuteen. Suunnittelussa tähdätään juhluvuoteen 2029, jota edeltää mm. Turun palon 200-vuotismerkkipäivä. Yhteistyötä tehdään mm. Kulttuurin kärkihankkeen kanssa.
Pormestari-ohjelman mukaiset läpileikkaavat teemat	Hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi tuetaan kaupunkivihreän lisäämistä yhteistyössä muiden kärkihankkeiden, että kaupunkiympäristön toteutussuunnittelun ja ympäristösuojelun kanssa. Mahdollistetaan liikunnan ja harrastustoiminnan ympäristöjä keskustassa eri kohde- ja ikäryhmille yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Jatkuvana asiana vahvistetaan kestävä Turun kasvua tukemalla keskusta-alueella täydennys- ja korjausrakentamista. Varmistetaan myös korjausrakentamisesta johtuvien väistötilojen riittävyys. Keskusta alueen hotellitilanteen ja tarpeen selvittäminen. Sijoittumis- ja markkinointimateriaalin laatiminen. Kaupunki kohtaa yrittäjän -konseptin vakiinnuttaminen. Ulkoisen rahoituksen hakeminen toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi sekä erilaiset kumppanuudet ja niiden edistäminen on keskustan kehittämiselle aivan huipputärkeä elementti.

Käyttötalouden määrärahat, €

Keskustan kehittäminen	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate	-1 034 763	-1 289 484	- 805 833

Investointisuunnitelma, 1 000 €

Strateginen kärkihanke	Kustannus-arvio	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi 2028
Keskustan kehittäminen -kärkihanke	351 247	72 240	64 450	45 880	3 680
Aninkainen	11 217	450	4 450	1 100	1 000
Merellinen Turku	175 070	52 380	57 550	43 400	1 300
Liikenne ja liikkuminen	133 360	19 410	2 480	1 380	1 380

Turun tiedepuisto

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Kärkihankkeen tavoite

Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kasvua tukeva kaupunkikehityskohde. Tiedepuisto-kärkihanke on puolestaan kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian ja pormestariohjelman tiedepuisto- aluetta sekä niihin liittyvien osaamiseen ja elinvoimaan liittyvien tavoitteiden toteuttamiseksi. Kärkihankkeella tavoitellaan alueen kehittymistä kansainvälisesti kiinnostavana ja rohkean kokeilevana osaamiskeskittymä, joka on toiminnoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetovoimainen. Tiedepuiston kärkihankkeen mukaisella kehittämisellä tähdätään ennen kaikkea siihen, että Tiedepuiston sijainnin poikkeukselliset lähtökohdat ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma kasvupotentiaali saadaan mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntämään kokonaisvaltaista kaupunkikehitystä.

2. Kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat periaatteet

Tiedepuisto kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kehittämisen Visio sekä seuraavat periaatteet:

1. Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kehityskohde.
2. Turun Tiedepuiston kaupunkirakennetta monipuolistetaan kärkihankkeen tavoitteiden ohjaamalla tavalla. Ensisijaisena painopisteenä on työpaikkoihin ja osaamiseen perustuvan vetovoiman kasvu. Toteutus kytkeytyy vahvasti Osaamisen kärkihankkeen toteuttamiseen: Tiedepuisto tuottaa rakenteen ja infran, Osaamisen kärkihankkeen kautta rakennetaan osaamis- ja koulutuspolkuja, jotka lisäävät vetovoimaa ja tukevat alueen kehittymistä.
3. Turun Tiedepuiston kehittämisellä tuetaan tunnin junan täysimääräistä hyötyä valtakunnallisen ja seudun kasvun hyväksi.
4. Turun Tiedepuistossa liikkuminen on fiksua.
5. Turun Tiedepuisto on hyvinvoinnin kaupunginosa.
6. Turun Tiedepuistossa investoidaan innovatiivisesti.
7. Turun Tiedepuiston julkinen kaupunkitila on korkeatasoista.
8. Turun Tiedepuistoa kehitetään yhteistyössä ja kumppanuuksin Triple Helix -toimintamallin mukaisesti, julkisen ja yksityisen sektorin sekä yliopisto- ja korkeakoulumaailman jatkuvalla yhteistyöllä.
9. Turun Tiedepuiston kehittäminen ohjelmoidaan kunnianhimoisesti ja isojen kokonaisuuksien kautta.
10. Tiedepuisto -kärkihanke ohjaa yleiskaavoitusta käynnissä olevalla yleiskaavakerroksella kaupunkikehityksen uudistumisen painopisteen sijoittuessa Itäharjun puolelle.

3. Kärkihankkeen rakenne

Tiedepuisto -kärkihanke rakentuu kuvan 1 mukaisista painopistealueista. Tiedepuiston kehittämisen painopistealueet toimivat kärkihankkeen toteuttamishajonnan pohjana.

Kuva 2. Tiedepuisto -kärkihankkeen painopistealueet

Kehittämisen painopistealueet luovat pohjan alueen kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistamiselle paitsi monipuolisena koulutus- ja tutkimuskeskittymänä myös kansainvälisesti merkittävänä osaamisintensiivisen yritystoiminnan keskuksena

ja vetovoimaisena asuinympäristönä. Painopisteistä kertova kohderyhmälähtöinen viestintä edesauttaa myös kansainvälisesti kiinnostavan Turun Tiedepuisto (engl. Turku Science Park) -brändin rakentumista.

4. Kärkihankkeen toimenpidekokonaisuudet

Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä

Turun Tiedepuisto profiloituu kansainvälisesti merkittävänä ja rohkean kokeilevana innovaatio- ja osaamiskeskittymänä, ja luo kilpailukyisen toiminta- ja kasvuympäristön osaamisintensiiviselle tutkimus- ja yritystoiminnalle.

- Innovaatio- ja kokeilualustojen kehittäminen: Kehitämme määrätietoisesti temaattisia innovaatio- ja kokeilualustoja ja tuemme alueen toimijoiden kansainvälistymistä ja kasvua. Hyödynnämme kumppanuuksia ja ulkoisen rahoituksen mahdollisuuksia kehittämistoimenpiteiden rahoittamisessa.
- Laadimme suunnitelman verkostokoulun toteuttamisesta Tiedepuiston alueelle tarveselvitys- ja hankesuunniteluohjetta uudella tavalla soveltaen. Edistämme hybridirakentamista kaavoituksen avulla.
- Toimijoiden välinen yhteistyö: Kehitämme Tiedepuiston toimijoiden välisiä yhteistoimintatapoja, -verkostoja ja -alustoja tavoitteellisesti Triple Helix -toimintamallin pohjalta alueen kilpailukyyn, vetovoiman, ja kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen vahvistamiseksi. Järjestämme temaattisia tilaisuuksia tavoitteellisen ja tulevaisuussuuntautuneen vuoropuhelun aktivoimiseksi alueen yritysten, opiskelijoiden, asukkaiden ja muiden toimijoiden välillä.
- Tiedepuiston tunnettuus ja brändi: Luomme Turun Tiedepuistolle alueen omaleimaiseen identiteettiin ja keskeisiin kilpailukykytekijöihin pohjautuva aluebrändi ja sen päälle rakentuva markkinoinnillinen ja myynnillinen kokonaisuus, jotka edesauttavat alueen kehittymistä merkittäväksi investointi- ja rahoituskohteeksi. Edistämme uusien toimijoiden sijoittautumista alueelle aktiivisella markkinoinnilla ja ennakoivalla tonttipolitiikalla, ja vahvistamme business-to-business myynnin resursointia yhdessä Business Turun kanssa.

Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus

Turun Tiedepuisto on logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus, jossa saumattomasti toisiinsa kytkeytyvät kestävästi liikkumisen muodot ja niitä tukevat palvelut tekevät arjesta sujuvaa.

- Alueen sisäisen liikkumisen parantaminen: Kehitämme alueen liikkumisen kulkumuotojakaumaa kestävien liikkumismuotojen suuntaan. Parannamme kevyen liikenteen yhteyksiä sekä kävely- ja pyöräilyväylien viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
- Pysäköinti: Toteutamme Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen osana keskitetyn pysäköintilaitoksen kaupungin investointina. Edistämme ja mahdollistamme keskitettyjen pysäköintilaitosten rakentumista Tiedepuiston laajentumisalueella.
- Joukkoliikenneyhteyksien ja -palveluiden kehittäminen: Parannamme Tiedepuiston saavutettavuutta ja joukkoliikenneyhteyksiä runkolinjastolla ja kehärunkolinjalla. Edistämme joukkoliikenteen käyttöä kehittämällä digitaalisia ratkaisuja ja liikkuminen palveluna -mallia. Kytkeämme ratikka hankkeen sekä Länsiradan toteutussuunnittelun osaksi alueen muun liikennepalveluiden sekä infran suunnittelua.
- Pääliikenneväylät: Suunnitteleme ja toteutamme Itäharjun liikenneverkon Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen asemakaavan pohjalta. Integroimme Länsiradan sekä sitä toteuttavat kaksoisraideratkaisut osaksi Kupittaaan kärjen kumppanuushanketta ja sen muodostamaa palvelukokonaisuutta. Toteutamme Helsinginkadun bulevardisoinnin Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen asemakaavan toteutukseen liittyen.
- Liikkumisen hub: Kehitämme Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen aluetta eri liikennevälineet toisiinsa saumattomasti kytkevänä liikkumisen keskuksena ja olennaisena osana seudullista liikennejärjestelmää. Avaamme muodostuvan liikkumisen hubin yhteyteen liikkumispisteen, joka yhdistää yhteiskäyttöiset kaupunkipyörät ja yhteiskäyttöautot sekä julkisen joukkoliikenteen. Kehittämistoimilla tuemme laajasti tulevaisuuden liikenne-, logistiikka-, ja palvelutarpeita.

24/7/365 elävä kohtaamisten keidas

Turun Tiedepuisto on ympäri vuorokauden elävä ja viihtyisä kohtaamisten keidas, jossa hyvinvointia ja terveyttä edistävät alustat, ratkaisut ja palvelut nivoutuvat luontevaksi osaksi alueen asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea.

- Alueen toimivuuden ja julkisten kaupunkitilojen kehittäminen: Parannamme Kupittaaan työpaikkakesittymän infran ja julkisen tilan toimivuutta ja viihtyisyyttä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Painotamme viihtyisyyden merkitystä uusien kaupunkitilojen, kuten Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäämme puistoalueita ja kaupunkivihreää Tiedepuiston alueella.
- Tapahtumatoiminta ja palvelut: Tuemme yhteisöllisyyttä vahvistavien ja alueen toimijoita aktivoivien tapahtumien järjestämistä sekä asukkaille, opiskelijoille että työntekijöille Tiedepuistossa. Tuemme palvelutarjonnan monipuolistamista alueella. Edistämme vapaakaupunki -ajattelun mukaisia kokeiluita Kupittaaan puistoalueella (joogaa, puistokonsertteja, piknik-tapahtumia).
- Hyvinvoinnin referenssikaupunginosa: Kehitämme erilaisia hyvinvointia ja terveyttä edistäviä alustoja, ratkaisuja ja palveluja, jotka nivoutuvat luontevaksi osaksi asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea sekä monipuolista innovaatio- ja liiketoimintaa.
- Toteutamme kaupungin investointina Taito-kampuksen Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen alueelle sekä kytkeemme palveluverkon suunnitteluprosessin osaksi Tiedepuiston sisällön päivitysprosesseja.

Kestävästi kasvava kaupunginosa

Turun Tiedepuisto on kaupungin energiatehokkain rakennettu alue, jonka kehittämisessä painottuvat laadukkaan perusinfraan lisäksi älykkään ja kestäväen kaupungin ratkaisut ja teknologiat.

- Kupittaaan kärjen kumppanuushanke: Toteutamme Itäharjun kytkeytymisen osaksi Tiedepuistoa Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeella ja siihen liittyvillä kaupungin investoinneilla.
- Kiertotalous, älykäs rakentaminen ja energiatehokkuus: Haemme alueen kehittämiseen liittyvissä kilpailutuksissa kokeiluita, jotka tukevat kiertotaloutta, energiatehokkuutta ja hiilineutraaliutta. Hyödynnämme huippunopean 5G-verkon mahdollisuuksia ja uusia teknologioita (IoT, sensorit, jne.) älykkään rakentamisen, yritystoiminnan ja tutkimus- ja testiympäristöjen kehittämisen tukena.
- Yhdyskuntasuunnittelu: Edistämme alueen kehittymistä kehittämissuunnitelmassa ohjeellisesti määriteltyjen isojen kokonaisuuksien kautta.
- Jakamistalouden ratkaisut: Kehitämme jakamistaloutta tukevia alustoja, ratkaisuja, palveluita ja toimintamalleja. Edistämme autojen ja pyörien yhteiskäyttöä alueella. Pyrimme yhdistämään jakamistalouden eri palveluita suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja tätä kautta tukemaan niiden toimintaedellytyksiä.
- Lähdemme toteuttamaan Tiedepuiston kiertotalouden tiekartan kautta nousevia kehittämiskokonaisuuksia.

5. Toteutusaikataulu

Edellä esitellyt Tiedepuiston kehittämisen painopistealueiden sisällöt muodostavat kärkihankkeen pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelman (PTS) sisällöllisen tavoitteiston. Tiedepuiston kehittämisen pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) on jatkuva, osallistava prosessi, koostuen alla luetelluista yhteistyöfoorumeista. Yhteistyöfoorumien kautta tarkennetaan vuosikellon mukaisesti Tiedepuiston tavoitteistoa sekä saadaan kehitysehdotuksia eri päätöksentekofoorumien priorisoitavaksi. Priorisoidut kehittämis ehdotukset hankkeistetaan ja toimeenpannaan tehtävien päätösten mukaisesti. Hankkeet ja projektit integroidaan osaksi kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua eli kaupungin palvelutoimintaa (esim. asemakaavoitusohjelma, investointiohjelmat, palvelutarve- ja verkkosuunnitelmat jne.) Osa hankkeista ja projekteista on mahdollista toteuttaa kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla resursseilla tai erilaisin kumppanuuksin.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa Tiedepuiston kehittämiseen liittyen. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella kaupunkikehityksellä (fyysinen, digitaalinen, sosiaalinen, toiminnallinen ulottuvuus) tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osaajista ja investoinneista.

6. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2025

Tiedepuiston kärkihankkeella tuetaan vuonna 2025 Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen allianssin etenemistä siten että hanke ja siihen kytkeytyvät kaupungin investoinnit toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen tavoitteita. Tiedepuiston kärkihankkeella resurssoidaan osaltaan Turun Teknologia ja Tiedepuisto Oy:n toimintaa kaupungin ja yhtiön välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Tiedepuiston kärkihankkeen toimesta toteutetaan vuonna 2025 osaa alla luetelluista foorumeista. Foorumeilla eli verkostomaisella toimintamallilla tunnistetaan, päivitetään ja varmistetaan strategisten tavoitteiden toteutuminen sekä varmistetaan uusien innovaatioiden mahdollinen kytkeytyminen osaksi kaupunkirakenteen kehittämisen kokonaisuuksia ja niihin liittyviä investointeja. Foorumien määrää ja toimintaa kehitetään keskeisten Tiedepuiston sisältöjen vaatimusten mukaisesti. Foorumien toimintaa tuetaan esiselvitys- ja palveluhankinnoilla.

Taulukko alla: Foorumeiden alustava määrittely, tavoite, vuoden 2025 tarkennettu tavoite ja kytkeytyminen toteuttaviin hankkeisiin ja projekteihin.

(Yleistoiمةksianto: *Kunkin Foorumin tehtävänä on edustaa osaamisalueen parasta tietämystä, luoda itsellensä agenda ja aktiivisesti tunnistaa osaamisalueen mahdolliset vaikutukset Tiedepuiston alueen Toiminnalliselle, Digitaaliselle, Sosiaaliselle ja Fyysiselle ympäristölle sekä nostaa käsiteltäviksi em. näkökulmista osa-alueen, muiden osa-alueiden kanssa yhteensovittavia ja kehitettäviä teemoja.*

Foorumin yhteistyön tulos; *Muodostaa prosessi ja luoda agenda, joka vastaa toimeksiannon vaatimuksiin ja tuottaa eniten lisäarvoa Tiedepuiston kokonaiskehittämiselle.)*

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2025	Palvelutoiminta ja kehittäminen
Foorumi ja kuvaus	Foorumin tavoite	Foorumin tavoite vuodelle 2025	Tiedepuistoa toteuttavat hankkeet ja projektit, joilla tunnistettu rajapinta foorumiin
Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä;			
Rajapintaorganisaatiot (TYKS, oppilaitokset, TTK, SYK) Strategisen tason keskustelufoorumi, Triple-Helix yhteistyö.	Organisaatioiden kehitysviisoiden yhteensovittaminen ja tätä kautta Tiedepuiston vision ja masterplanin muutostarpeiden hallinta.	Tiedepuisto yhteistyön vakinaistaminen.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuisto - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Yhteys palveluverkkoon liittyviin hankkeisiin; (KV-koulu, Taitokampus, Tekniikan-kampus, Monitoimitalo) - Kumppaneiden hankkeet - Uudet kumppanuushankkeet
Innovaatiot, kehitysohjelmat ja niiden toimijat	määritetään	määritetään	- tunnistetaan
Digitaalisuus Digitaalisuus osana kokonaisvaltaista kaupunkikehitystä	Keskustella ja ymmärtää mitä digitaalisuus tarkoittaa kaikissa kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen ulottuvuuksissa ja kuinka digitaalisuutta voidaan toteuttaa osana Tiedepuiston kehitystä.	Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeelle asetettavat vaatimukset ja toiminnallisuuden edellyttämät järjestelmät.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuisto - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Infra- ja palveluverkkoinvestoinnit
Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus;			
Liikkuminen, liikenne ja liikkumisen palvelut (joukkoliikenne / yksilötaso)	Tunnistaa ja mallintaa liikkumisen kehittämiskäsitteet osaksi Tiedepuistoa. Tiedepuistoalueen liikenteen ja liikennejärjestelmän kokonaiskoordinaatio. Liikkumisen kehitystrendit, tulevaisuuskuva ja palvelutarpeet.	Tiedepuiston kannen allianssin liikkumiseen liittyvien tavoitteiden varmistaminen sekä allianssiyhteistyö kehitysvaiheissa. SUMP valmisteluun osallistuminen. Asemapaikkojen palvelutasotarkastelu.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Raitiotie - Länsirata - Kaksoisraide (KUTU)

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2025	Palvelutoiminta ja kehittäminen
Paikointusratkaisut	määritetään	Keskitetyn pysäköintilaitoksen toteutus	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Voimakadun asemakaava
Väylävirasto	Länsirata hankkeen toteutusedellytysten varmistaminen. Palveluiden yhteiskehittäminen, suunnitelmien yhteensovitus, sopimukset, rakennuttamisen varmistaminen.	Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen toteutuksen tuki. Asemapaikkojen palvelutarpeiden selvitys.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Kupittaa-Salo kaksoisraide - Kaksoisraide (KUTU) - Tunnin Juna
Kestävästi kasvava kaupunginosa;			
Kaupunkisuunnittelu	Integroida muilta foorumeilta tulleet tavoitteet osaksi Tiedepuiston fyysistä alustaa (kaupunkirakenne). Tiedepuiston kaavoituksen ohjelmointi.	Muiden foorumien kautta tulleiden sisältöihin liittyvien kehitysajatusten tuominen osaksi Tiedepuiston suunnittelu- ja investointiprosesseja. Tiedepuiston kansihankkeen allianssityö. Tavoitteiden tarkennus jo käynnissä oleville käynnistettävälle asemakaavoille.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Voimakadun asemakaava - Itäharjun liittymän asemakaava - Itäharjun monitoimitalon asemakaava - Vanhan K-raudan alueen kehittäminen - Infrainvestointiohjelma
Kaupunki-infra	Resurssitehokkaan ja kestävän infran toteutus. Integroida muilta foorumeilta tulleet tavoitteet osaksi infrainvestointien hankinta- ja rakennuttamisprosesseja. Tiedepuiston investointien tarveselvitysten tuki ja Infrainvestointiohjelman koordinoiminen.	Tiedepuiston kannen allianssin tavoitteiden varmistaminen sekä allianssin ohjausmalli.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke (kansi ja velvoitepysäköinti sekä rajapinnat) - Voimakadun asemakaavan infra - Itäharjun liittymän infra - Infrainvestointiohjelma
Kiertotalous	Tiedepuiston alueen kiertotalouden mahdollisuudet ja ratkaisut. Foorumi toiminnassa.	Tiedepuiston kiertotalouden tiekartan toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus foorumin avulla.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Ilmastotiimin hankkeet - Purkupilotti - Circular Tiedepuisto
Jakamistalous	Tiedepuiston alueen jakamistalouden mahdollisuudet ja ratkaisut. Mitä jakamistalous tarkoittaa Tiedepuistossa. Foorumi itse määrittelee ja konkretisoi tavoitteensa päätöksenteon vahvistettavaksi.	Toimintavan ja tavoitteiden tunnistaminen.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuisto - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke
Tilojen yhteiskäyttö	Tilojen mahdollinen yhteiskäyttö Tiedepuistossa. Käydä keskustelua ja tunnistaa tilojen yhteiskäyttöön liittyvät mahdollisuudet (investointien mahdollinen optimointi).	Perusagendan ja mittareiden määrittely, hyväksyttäminen ja raportoinnin aloitus. Käynnissä olevien hankkeiden ja projektien tunnistaminen ja rajapintojen määrittely.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke/Taito- Kampus - KV-koulu - Tekniikan kampus - Monitoimitalo - Liikunta
Hiilineutraalius ja ilmasto- viisaus Hiilineutraali ja ilmasto- viisas Tiedepuisto	Mitä tarkoittaa hiilineutraalius ja ilmasto- viisaus kaikilla toiminnan tasoilla (kaupunginosa-, kortteli-, rakennus-, asunto ja henkilötasolla) sekä palveluissa ja kehitystoiminnassa.	Kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen ja toimenpiteiden hankkeistaminen osaksi kansihanketta ja Tiedepuistoa.	<ul style="list-style-type: none"> - Kupittaaan kärjen kumppanuushanke - Voimakadun asemakaava - Itäharjun liittymän asemakaava - Itäharjun monitoimitalon asemakaava - Vanhan K-raudan asemakaava

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2025	Palvelutoiminta ja kehittäminen
24/7/365 elävä kohtaamisten keidas;			
Opiskelijakaupunki Turku	Yhteistyö verkoston kanssa	Yhteiskehittämishankkeet	- määritetään
Turku Health Kampus (Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alusta)	määritetään	määritetään	määritetään
Kaupunkitilat	määritetään	määritetään	määritetään
Tapahtumatoiminnot / toiminta-alusta	määritetään	määritetään	määritetään
Erityisryhmät / esteettömyys / Hyvän mielen Turku	määritetään	määritetään	määritetään
Sportti-Turku / Liikkuva Turku	määritetään	määritetään	määritetään

Käyttötalouden määrärahat, €

Turun Tiedepuisto	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate	-729 671	-1 023 808	-944 118

Investointisuunnitelma, 1 000 €

Strateginen kärkihanke	Kustannusarvio	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi 2028
Turun tiedepuisto -kärkihanke	169 064	56 750	47 200	53 254	2 500

Osaamisen kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Osaamisen kärkihankkeen tarkoituksena on vahvistaa turkulaisten osaamista, houkutellessa uusia osaajia Turkuun sekä tunnistaa paremmin kaikkea sitä osaamista, mitä turkulaisilla on. Kärkihankkeen taustalla on yhdessä Turun yliopiston tulevaisuuden tutkimuslaitoksen kanssa tehty Osaamisen visio 2040: ”Vuonna 2040 vetovoimainen ja monimuotoinen Turku on globaali edelläkävijä oppimis- ja osaamisympäristönä. Kaupunki tarjoaa erinomaiset puitteet monialaiseen osaamisen uudistamiseen ja niiden kestävään hyödyntämiseen”. Tämä visio ohjaa kasvatuksen ja koulutuksen kehittämistä ja se on kaupunkikehitystyön kaltainen kehittäen alueen osaamista ja hyvinvointia sekä henkistä pääomaa.

Turku on ensimmäinen suomalainen kaupunki, joka miettii tässä mittakaavassa tulevaisuuden osaamistarpeita. Ajatus on, että käännetään koulutautumisesta osaamisen kehittämiseen ja tuodaan näkyväksi monipuolisesti sitä osaamista, mitä kaupunkilaisilla on ja joka on hankittu myös virallisen koulutuksen ulkopuolella. Osaamisen kehittämisessä keskeistä on alueen työelämästä tuleviin tarpeisiin vastaaminen ja rooli kaupungin elinkeinopolitiikan kehittämisessä on merkittävä.

Kärkihankkeen valmistelu ja toteutus on osa Pormestariohjelman ja sen valmistelussa on kuultu laajasti niin kaupungin toimijoita kuin myös elinkeino- ja yritysliikettä Business Turku ja korkeakoulukenttää. Osaamisen kärkihankkeen toimenpiteet kohdistuvat strategisesti kaupungin johtoon sekä koko kasvatuksen ja koulutuksen kentälle varhaiskasvatuksesta korkeakouluun että työ- ja elinkeinoelämään.

2. Toteutusaikataulu

Kärkihanke käynnistyi tammikuussa 2022 asettamis päätöksen jälkeen.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2025

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
Uusien innovaatio- ja osaamiskokonaisuuksien vahvistaminen Turkuun	<p>Tunnistetaan Turun vahvat osaamiskeskittymät vuonna 2023 muotoutuneen tilannekuvan pohjalta. Osaamiskeskittymätyö jatkuu vaihteittain koko kärkihankkeen toiminta-ajan. Toimintaympäristön ollessa jatkuvassa muutoksessa, myös osaamiskeskittymien luonne ja painopisteet elävät ajassa.</p> <p>Osaamiskeskittymät yhdistävät toiminnallisesti korkeakoulut, toisen asteen lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä vapaa sivistystyön huippuosaamisen kokonaisuudeksi. Tieteen ja tekniikan kampukselle rakentuu tulevaisuudessa esim. ammatillisen koulutuksen Taito-kampus. Turun kehittäminen kansallisesti ja kansainvälisesti veto- ja pitovoimaisena opiskelu- ja korkeakoulukaupunkina jatkuu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kehitetään Kulttuurikampus Turun ja Teknologia-campus Turun rakenteita, toimintaa ja yhteistyötä tarpeen mukaan STEAM Turku -toimintamallia kehitetään ja laajennetaan Laaditaan toimenpide-ehdotus korkeakouluun Turun ulkopuolelta tulevien tutkijoiden, opetushenkilökunnan ja vaihto-opiskelijoiden pitovoimaan vaikuttavista asioista tehdyn selvityksen pohjalta osana kansainvälisen osaamisen palvelujen kehittämistä (ent. Talent Boost). <p>Osaamiskeskittymä- ja innovaatioverkostotyö päättyy keväällä 2025.</p>
Turun elinvoiman vahvistaminen sekä työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen	<p>Parannetaan kyvykkyyttä reagoida joustavammin ja nopeammin työelämästä tuleviin osaamistarpeisiin. Vahvistetaan yhteistyön rakenteita ja yhteistä kehittämistä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan Turun alueen elinvoiman ekosysteemin mallinnus, jonka kilpailutus ja hankintaprosessi käynnistettiin syksyllä 2023. Työ tulee valmiiksi 2024. Toteutetaan innovaatioympäristöanalyysin päivitys ja näin muodostetaan ajantasainen tilannekuva. Kytetään analyysi yhteen Turun TKI-tiekarttatyön kanssa. Työ alkoi 2023 ja tulee valmiiksi 2024. Luodaan toimintamallit yhteistyöhön työllisyyspalvelu-uudistukseen liittyen ja osallistutaan kansainvälisen rekrytoinnin ja työnvälityksen palvelumallin rakentamiseen seudullisesti. Jatketaan Alue-ennakointiohjelman ja hyödynnetään sen tuloksia laaja-alaisesti kaupungin elinvoimaa vahvistaviin kehittämistoimenpiteisiin. Vahvistetaan ja kehitetään kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton yrityspalveluja.

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
	<p>Tämä tavoitekokonaisuus päättyy sellaisenaan keväällä 2025. Tarkoitus on nostaa uusia kehittämisen aihioita tehdyn työn pohjalta jatkokehitykseen. Osa työstä on integroitavissa perustoimintaan resurssien niin salliessa.</p>
<p>Jatkuvan oppimisen kehittäminen ja osaamispotentiaalin vahvistaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toimeenpannaan jatkuvan oppimisen laajaa kehittämisohjelmaa alueellisesti ja kaupunkitasoisesti keskittyen työikäisen väestön osaamistason nostamiseen. • Selvitetään toimivia käytäntöjä segregaatiokehityksen jarruttamiseksi huomioiden myös muut suuret kaupungit. Työ alkoi 2023 ja jatkuu koko kärkihankkeen ajan. • Lisätään työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton palvelujen jatkuvan oppimisen toimenpiteitä. • Mallinnetaan Turun seudun jatkuvan oppimisen ekosysteemi ja tuetaan verkoston vuoropuhelua tarpeen mukaan. Työ alkoi 2023 ja jatkuu 2024. • Osallistutaan jatkuvan oppimisen teemoihin liittyviin hankehakuihin tavoitteena lisätä ulkoista rahoitusta kokonaisuuden kehittämiseksi. <p>Tämä toimenpidekokonaisuus on sellainen, jonka ympärillä on ilmennyt suuri tarve jatkokehittämiseen. Osaamisen kehittäminen ja osaamistason nostaminen (<i>elinikäinen oppiminen</i>) on tavoitekokonaisuus, jota jatketaan koko vuoden 2025. Toimenpiteet jakautuvat ikäryhmittäin ja sen lisäksi on temaattisia aihekokonaisuuksia, kuten vihreä siirtyminen, joiden osaamistarvekartoitus ja osaamistason nostaminen ovat erityisen kehittämisen tarpeessa. Samoin työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto osana uutta työllisyysaluetta ja alueen elinvoiman kasvattamista on läpileikkaava ilmiö, johon tulee jatkossakin keskittyä laaja-alaisesti. Toimintavuoden tavoitteena monikielisten turkulaisten osaamistason nostaminen, siten että väestönkasvun ohella Turun verotulo saadaan samalla kasvuun.</p> <p>Aikuisten osaamistason nostaminen</p> <p>Turun väestönkasvu pohjaa maahanmuuttajiin. Siksi toimenpidekokonaisuuksissa on keskityttävä erityisesti monikielisten turkulaisten kohderyhmään.</p> <p>Verotulot eivät tutkitusti kasva samassa suhteessa väestönkasvun kanssa, koska maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osaamis- ja koulutustaso ja siten työllisyys eivät ole kantasuomalaisien tasolla. Tarvitaan entistä laajempaa ja vaikuttavampaa kehittämistä yhteisvaikuttavan suunnittelun ja johtamisen kautta, yhteistyössä mm. kasvatuksen ja opetuksen, työllisyyden ja maahanmuuton palvelukokonaisuudet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarvitaan uusia toimintamalleja ja myös ajattelutapojen uudistamista osana yhteisvaikuttavaa kehittämistä • Työnantajapalvelut lähelle työnhakijoita, polku korkeakouluopinnoista työelämään vaatii vahvistamista erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden ja puolisoitten kohderyhmissä. • Itsenäistyvä nuori (korkeakoulusta töihin) -työskentelyyn osallistuminen integraatiotoiminnon kanssa. Tavoitteena pitovoiman kasvattaminen, nopeampi työllistyminen ja alueen verotulon kasvu. • Korkeakoulujen ja toisen asteen oppilaitosten aktivointi osaamistason nostamisessa yleisesti tärkeää mm. Opintopoluilla ammatilliselta perusasteelta kohti AMK-opintoja (yhteys segregaation vaikutusten vähentämisen toimintamalliin, maahanmuuttajien sosioekonomisen aseman parantamiseen) • Jatkuvan oppimisen ekosysteemityön aktivointi Turun korkeakouluissa • Työnantajapalvelut ja osaajatarpeisiin vastaaminen sekä toimintamallien skaalaaminen Turun työllisyysalueen tarpeita vastaamaan <p>Vihreän siirtymän osaajatarpeet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selvitetään tilannekuva vihreän siirtymän osaajatarpeiden osalta Turun alueella. • Tunnistetaan mahdollisuuksia lyhytaikaisille koulutuksille ja osaamistason nostamiselle yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa tavoitteena uudet työpaikat ja osaamisen päivittäminen elinkeinon elinvoiman tarpeita vastaamaan. • Hyödynnetään työssä aiemmin luotuja verkostoja ja toimintamalleja sekä ennakkoinnin verkostoja ja prosesseja tietopohjaisen kehittämisen varmistamiseksi <p>Digitaaliset työkalut osana elinvoiman ja työllisyyden vahvistamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käynnistetään tarvelähtöisesti kokeiluja, jotka tähtäävät palvelun tehostamiseen ja laadun parantamiseen digitaalisten työkalujen avulla yhteistyössä esimerkiksi Turun työllisyysalueen kanssa

Käyttötalouden määrärahat, €

Osaamisen kärkihanke	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate	-435 127	-346 974	-391 855

Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehittymisen kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Yhteisöllisyyden kärkihankkeella luodaan turkulaisille mahdollisuuksia vahvistaa hyvinvointiaan, tehdä ja kasvaa yhdessä omaleimaisilla asuinalueilla. Kärkihankkeen toimenpiteillä vahvistetaan Turun elinvoimaa ja ratkotaan laajalla kumppanuudella visaisia yhteiskunnallisia haasteita; yksinäisyys, mielenterveyden ongelmat, syrjäytyminen, liikkumattomuus sekä alueellinen eriytyminen. Ilmiöihin vaikuttamisella voidaan saavuttaa isoja inhimillisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Hankkeen ydin on yhteisöllisyys, osallisuus ja hyvien väestösuhteiden edistäminen. Yhteisöllinen Turku on elinvoimainen, kaunis, kestävä ja inklusiivinen.

Kärkihanke koostuu koko kaupunkia koskevista toimista ja toteutetaan poikkihallinnollisesti yhdessä järjestökentän, asukkaiden ja yritysten kanssa. Kärkihankkeeseen on valittu toimia, jotka ovat jatkossakin kaupungin tehtäviä, tukevat perustoimintaa ja vetovoimaa. Toimenpideohjelmat kokoavat yhteiseen vuoropuheluun hankkeen kärkitoimien lisäksi myös muun perustoiminnan kehittämisen. Yhteiset mittarit ja aktivoiva viestintä tukevat kaikkia hankkeen osa-alueita.

Hanke koostuu kolmesta työpaketista: Hyvän mielen Turku, Liikkuva Turku ja Uudistuvien lähiöiden Turku.

2. Toteutusaikataulu

Kärkihanke toteutetaan vuosina 2022–2025.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2025

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
Hyvän mielen Turku	<ul style="list-style-type: none"> Hyvän mielen Turun toimenpideohjelmat ovat käynnissä ja juurruttamisvaiheessa. Toimenpiteet vahvana tukena segregaaation ja segregaaation vaikutusten vähentämisessä. <ul style="list-style-type: none"> Alueolohuoneiden kokonaisuus HyTe:n aluetyön vastuulle 2025- OKM:n ja OPH:n rahoittamat jengiytymisen ja väkivallan ehkäisemisen hankkeet käynnissä 6/2025 asti. Jatkorahoituksia ja toimenpiteiden juurruttamisia hankkeille 8-/2024. Hyvinvoinnin kansalaiskoulutukset, opiskelijoiden ja koulujen henkilöstön hyvinvointia tukevat koulutukset käynnissä Kärkihankkeen arviointityö käynnistetty ja huomiota vaativien kokonaisuuksien koontia tehty ja tehdään 5-/2024. Huomiota vaativat ja jatkosuunnittelun alla olevat kokonaisuudet: <ul style="list-style-type: none"> Vanhemmuuden tuki Ikäihmisten toimintakyvyn vahvistaminen Nuoret aikuiset Yksinäisyyden vähentäminen/Syrjäytymisen ehkäiseminen Työikäisten työkyvyn ylläpito Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa käynnissä ja yhteisiä rahoituksia haettu (mm Terveyden edistämisen määräraha (STM); katuväkivallan ja jengiytymisen ehkäisemisen toimet 6/2024) Hankkeen sisällä tehtyä ilmiölähtöistä tarkastelua osana pormestarihallinnon jatketaan. Pilottina ollut nuorten häiriökäyttäytymiseen puuttumisen toimintamalli on vakiintunut ja laajempaa nuorten ja nuorten aikuisten pahoinvoinnin tilannekuvajohtamista pilotoidaan (esimerkkinä Wimman yökahvila). Edistetään Yliopistonkadun ja muiden julkisten kaupunkitilojen turvallisuutta parantavaa toimintaa yhdessä Keskustan kehittämisen kärkihankkeen ja kaupungin turvallisuustyön kanssa. Tykkää turkulaisesta! -toimintaa kehitetään syksyn 2024 eteenpäin. Erityisenä huomiona yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisen vastaiset toimenpiteet.
Liikkuva Turku	<ul style="list-style-type: none"> Toimenpideohjelma kärkihankekaudelle on laadittu ja sen toteuttaminen ikäryhmäkohtaisesti etenee kohti hyväksi havaittujen ja vaikuttavien toimenpiteiden jatkon varmistamista. Toimenpiteiden jatkon resurssoinnissa hyödynnetään kaupungin ulkoisia rahoituskanavia mahdollisimman kattavasti Liikuntapalveluiden avustusjärjestelmän uudistus (Boostii, 1/2025-) otetaan käyttöön 1.1.2025. Uudistuksesta viestitään kattavasti seura- ja kuntalaiskentällä koko käyttöönottovuoden aikana. Boostii -edun (harrastekortti) sähköisen järjestelmän ensimmäinen versio julkaistaan heti vuoden 2025 alussa ja järjestelmäkehitystä jatketaan koko kalenterivuoden ajan. Kehitystyössä hyödynnetään Suomi Liikkeelle -ohjelman innovaatorahoitusta Valmennus- ja ohjausosaamisen kehittämisen malli otetaan käyttöön osana avustusjärjestelmän uudistusta. Ensimmäisen käyttöönottovuoden aikana varmistetaan, että malli jalkautuu seura- ja yhdistyskentälle ja että, liikunta- ja urheiluseurojen valmentajat ja ohjaajat suorittavat avustusperiaatteissa

Painopistealue/ Hanke	Tuotos
	<p>mainitun valmennus- ja ohjausosaamisen kehittämisen mallin minimitason (Vastuullinen valmentaja - verkkokurssi). Mallin kehitystyö jatkuu vuoden 2025 aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten ja nuorten Harrastamisen Suomen mallin edistäminen jatkuu valtion hankeavustuksella • Kiva loma -toimintaa vakiinnutetaan yhteistyössä muiden palvelukokonaisuuksien kanssa • Lasten ja nuorten harrastamisen edistäminen yhdessä seurojen ja yhdistysten kanssa tukemalla uusien matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien syntymistä eri puolille Turku • Liikunnan elinvoimaohjelman valmistelu verkostoyhteistyönä (kaupunki ja yksityinen sektori) • Liikuntaneuvonnan (työikäiset, ikääntyneet ja perheet) juurruttaminen sekä palveluohjauksen vahvistaminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja työterveyshuollon palveluiden kanssa • Voitas-toiminnan ja alueellisen Liiku Lähellä -toiminnan juurruttaminen yhdessä kolmannen sektorin ja muun kumppanuusverkoston kanssa • Ikääntyneiden viestinnän lisääminen kohdennetuilla toimenpiteillä, etsivän ja jalkautuvan työn sekä printtivistinnän, mm. senioreiden hyvinvointioppaan avulla • Liikuntapaikkaverkkosuunnitelman linjaukset on päätetty (kv 11.4.2022 § 67) sekä kaupunginhallituksen toimeenpanopäätöstä (30.5.2022 § 246) koskevia toimenpiteitä edistetään resurssien mukaisesti
Uudistuvat lähiöt	<ul style="list-style-type: none"> • Vuoden 2023 alussa valmistunut lähiövisio sekä keväällä 2023 valmistunut Turun asuinalueiden paikkatietopohjainen eriytymisen tarkastelu antavat tukea segregaaation kaupunkitasoisen toimintasuunnitelman jalkauttamistyölle (KH:n hyväksymä 6/2024). Segregaatiotyötä tehdään kaupungin integraatiotoimintojen johtamana, yhdessä ohjelman painopistealueiden omistajien kanssa.. • Yksittäisten alueellisten toimenpiteiden tukeminen ja alueiden kehittämiseen tähtäävien, sekä segregaa-tiota vähentävien toimenpiteiden valitseminen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Varissuon palveluverkkouudistuksen tukeminen, Yhteiskäyttötilojen palvelumuotoiluprosessi ja tilojen saatavuuden parantaminen. Apuna toimenpiteiden suunnittelussa ja kohdentamisessa käytetään myös vuoden 2023 alussa valmistunutta Turun asuinalueiden eriytymisen paikkatietopohjaista tarkastelua, lähiövision tuloksia ja alueiden omia tunnistettuja vahvuuksia ja tarpeita.

Käyttötalouden määrärahat, euroa

Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate	-867 632	-1 515 187	-887 572

Kulttuurin kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

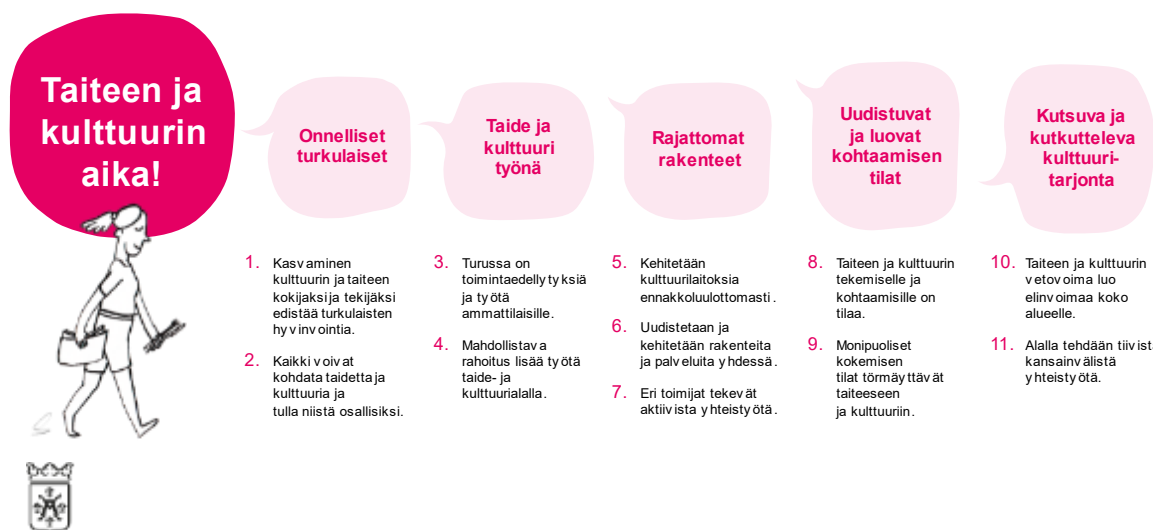
Kulttuurin kärkihanke kehittää ja edistää taiteen ja kulttuurin toimintaedellytyksiä Turussa yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Kärkihankkeen toiminnalla tuetaan myös kaupunkilaisten hyvinvointia sekä alueen elinvoimaa.

Kulttuurin kärkihankkeen perustana toimii keväällä 2022 kaupunginhallituksessa hyväksytty Kulttuurilupaus ”Taiteen ja kulttuurin aika!”. Kulttuurilupaus on laajassa osallisuudessa laadittu strateginen ja visionäärinen näkemys kulttuurin kehittämisestä Turussa. Se sisältää viisi kärkiteemaa ja niiden tavoitteet, joita konkretisoidaan toimenpiteiksi ja toiminnaksi kulttuurin kärkihankkeessa.

Kulttuurin kärkihanke toteuttaa osaltaan pormestariohjelman kirjauksia kulttuurista samalla vahvistaen kunnan lakisääteisiä tehtäviä kulttuuritoimintalain hengessä. Kärkihanke myös osaltaan tukee Turun tarinaa ja tavoitetta erottautua kulttuurin avulla. Kärkihanke suuntaa kohti Turun kaupungin 800-vuotisjuhlaa.

Kärkihankkeessa jatketaan vuoteen 2029 ulottuvan Kulttuurilupauksen tavoitteiden mukaista kehittämistyötä konkreettisilla toimenpiteillä. Kulttuurin kärkihanke vastaa toimintakentän muutosten myötä tuleviin haasteisiin ja tarpeisiin. Kulttuurin toimenpiteillä voidaan vaikuttaa esimerkiksi seuraaviin teemoihin; asuinalueiden tasapainoinen kehittäminen ja segregaaation ehkäisy, työllisyyspalvelun uudistus ja uusi kotoutumislaki, kestävyys ja kiertotalous, kulttuuri osana Turun aluekehitystä ja luova talous sekä alan kasvu ja kansainvälistyminen. Tavoitteena on jatkaa kulttuurin kehittämistä osana kaupungin elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia.

Kulttuurilupaus , kärkiteemat ja tavoitteet

Kuva 3. Kulttuurilupaus, kärkiteemat ja tavoitteet

Kulttuurin kärkihanke on jaettu kolmeen projektiin: Kulttuurista hyvinvointia, Kulttuurista työtä ja Kulttuurista elinvoimaa.

Kulttuurin kärkihanke on jatkuva prosessi, jonka toimenpidekokonaisuudet on määritelty. Itse toimenpiteet täsmennetään vuosittain. Projekteissa toteutettavat toimenpiteet limittyvät useampaan kärkiteemaan ja tavoitteeseen ja niitä tehdään tiiviissä yhteistyössä kärkihankkeen sisällä. Useat toimenpiteet risteävät myös kaupungin muiden kärkihankkeiden kanssa.

Kulttuurista hyvinvointia: Kulttuuri edistää tutkitusti terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutuksia saa sekä kokijana että tekijänä. Turussa kulttuuria löytyy jokaista varten ja suuri osa kaupungin kulttuuripalveluista on suunnattu kaikille turkulaisille. Lisäksi tarjolla on räätälöityjä ja kohdennettuja matalan kynnyksen palveluja esimerkiksi lapsille, nuorille ja ikäihmisille. Kulttuurin kärkihankkeen Kulttuurista hyvinvointia -osiossa kuntalaisille tarjottavia kulttuurihyvinvointipalveluita kehitetään entisestään. Lisäksi edistetään alueellista yhteistyötä sekä

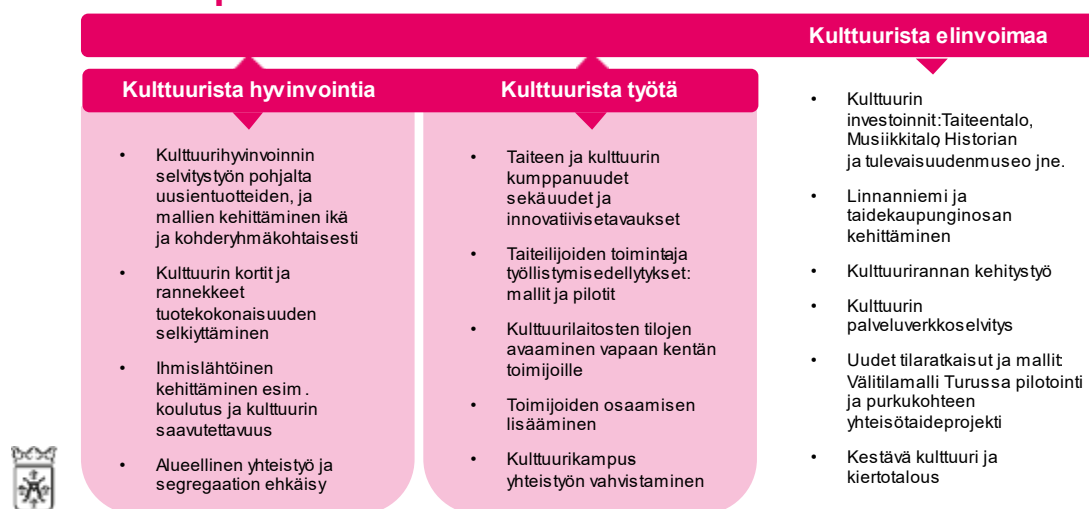
osallisuutta. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kulttuurihyvinvointityön rakenteet ja Varhan välinen yhdyspintatyö ovat työn keskiössä.

Kulttuurista työtä: Elävä ja monipuolinen kulttuurikaupunki syntyy sen tekijöistä, laadukkaista taidesisällöistä sekä hyvinvoivasta ja riippumattomasta taiteen ammattilaisuudesta. Kulttuurin kärkihankkeen Kulttuurista työtä -projekti edistää taiteilijoiden toiminta- ja työllisyysedellytyksiä, toimintaympäristön rakenteita sekä eri tahojen yhteistyötä. Tavoitteena on lisätä taide- ja kulttuurikentän näkyvyyttä, rakentaa kumppanuuksia, vahvistaa osaamista sekä luoda alalle uutta ja innovatiivista toimintaa.

Kulttuurista elinvoimaa: Kulttuurin kärkihankkeessa edistetään kaupungin elinvoimaa taiteen ja kulttuurin luomalla vetovoimalla. Keskiössä ovat mm. tapahtumien ympärivuotisuus, luodut ja mahdollistetut laadukkaat ja houkuttelevat kulttuurin ja taiteen avaukset, kaupunkikulttuuri sekä Turun omaleimaisen ja kiinnostavan ruoka-, urheilu- ja liikuntakulttuurin tuki.

Kaupungin kulttuuri-investointien menestyksekkäs toteuttamiseen kuuluu Taiteen talon toiminnan vakiinnuttaminen, Musiikkitalo Fuuga rakentaminen, Wäinö Aaltosen museon peruskorjaus ja laajennus ja Historian ja tulevaisuuden museon suunnittelu. Kulttuurin ja keskustan kehittämisen kärkihankkeiden yhteistyönä kehitetään Turkuun ensimmäistä taidekaupunginosaa uudistuvalla Linnanniemen alueelle. Lisäksi kärkihankkeiden yhteisen kehittämisen kohteena on Kulttuuriranta. Kulttuurin kärkihankkeet myös tukevat kaupungin kestävän kehityksen tavoitteita edistämällä kiertotaloutta ja kestävää kulttuuria.

Kulttuurin kärkihankkeen toimenpidekokonaisuudet 2024–2025

Kuva 4. Kulttuurin kärkihankkeen toimenpidekokonaisuudet 2024–2025

2. Toteutusaikataulu

Kärkihankkeet toteutetaan vuosina 2022–2025.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2025

Projekti: Kulttuurista hyvinvointia

Kärkiteemat ja tavoitteet	Tuotos
<p>Onnelliset turkulaiset:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kasvaminen kulttuurin ja taiteen kokijaksi ja tekijäksi edistää turkulaisten hyvinvointia. Kaikki voivat kohdata taidetta ja kulttuuria ja tulla niistä osallisiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuurihyvinvoinnin palvelutarpeen selvityksen pohjalta jatkettu palveluiden ja tuotteiden kehittämistä. Kulttuurihyvinvoinnin tuotekokonaisuus on palvelumuotoilun menetelmin yhtenäistetty. Tuotekokonaisuuden uusi brändi on otettu käyttöön ja viestintää vahvistettu. Palveluohjausta ja etsivän työn yhdyspintoja vahvistettu sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluihin ja kolmannelle sektorille. Etsivälle kulttuuritoiminnalle luotu toimintamalli otettu käyttöön.

Kärkiteemat ja tavoitteet	Tuotos
<p>Uudistuvat ja luovat kohtaamisen tilat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kohtaamiselle on tilaa. Monipuoliset kokemisen tilat törmäyttävät taiteeseen ja kulttuuriin. <p>Kutsuva ja kutkutteleva kulttuuritarjonta: (alla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuurin kutsuvieras -toimintamalli (kulttuurilähete 2.0) on pilotoitu neuvolan perheohjauksessa 23-24. Pilotin vaikuttavuuden arvioinnin pohjalta jatkokehitetty ja juurrutettu pysyvä pikkulapsiperheiden kulttuurilähetemalli Varhan ja kaupungin yhteistyönä. Toimintamalli jatkuu kulttuurin edistämisen yksikössä. Kulttuurin saavutettavuutta on edistetty eri kohderyhmille ja eri toimenpitein (esim. Saavutettavat kirjastoikeikat, Työpisteen hyvinvointikononaisuus). Kulttuurin esteettömyyttä edistetty erilaisin toimenpitein mm. kulttuurikuntoilureitistön jatkokehittäminen. Alueellista yhteistyötä on vahvistettu tuomalla kulttuuria ja taidetta lähiöihin. Osallisuutta on edistetty eri kohderyhmissä eri toimenpitein esimerkiksi yhteisötaiteen keinoin. Kulttuuri kotoutumisen tukena -teemaa edistetty Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista lisätty pilotoimalla pajatilojen käyttöönottoa ja avaamalla tiloja harrastuskäyttöön. Kartoitetaan muuttuvan toimintaympäristön sekä kaupungin ja kentän tarpeesta nousevia kehittämiskohteita.

Projekti: Kulttuurista työtä

Kärkiteemat ja tavoitteet	Tuotos
<p>Taide ja kulttuuri työnä:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turussa on toimintaedellytyksiä ja työtä ammattilaisille. Mahdollistava rahoitus lisää työtä taide- ja kulttuurialalla. <p>Rajattomat rakenteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kehitetään kulttuurilaitoksia ennako-luultomasti. Uudistetaan ja kehitetään rakenteita ja palveluita yhdessä. Eri toimijat tekevät aktiivista yhteistyötä. <p>Kutsuva ja kutkutteleva kulttuuritarjonta: (alla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Taiteilijoiden toiminta- ja työllisyysedellytyksiä vahvistettu sekä näkyvyyttä lisätty tuomalla taidetta kaupunkitilaan. Taidekentän työ- ja toimintaedellytyksiä edistetty kansainvälistymisen ja matkailun näkökulmasta, uusia yhteistyömuotoja kartoitettu. Taiteilijoiden toiminta- ja työskentelyedellytyksiä vahvistettu kentän tarpeesta nouseella koulutuksellisella tuella Kulttuuritoimijoiden liiketoiminta- ja johtamisosaamista edistetty. Taiteen- ja kulttuurintekijöiden työllisyyttä edistetty mm. Kulttuuripankki-verkkopalvelun avulla. Luovien alojen työllisyyttä vahvistettu verkostoyhteistyöllä ja -toiminnalla (mm. Rise-kulttuuri- ja elämysteollisuuden verkostoitumistapahtuma). Luovien alojen ja mm. elinkeinoelämän välistä vuoropuhelua edistetty ja uusia yhteistyömalleja kartoitettu. Vuotuisia yhteisfoorumia taide- ja kulttuurikentän kanssa on jatkettu ja erilaisia verkostoitumistilaisuuksia järjestetty. Kulttuurilaitosten tilojen avaamisen kokeiluja käynnissä luovien tilaratkaisujen avulla Kulttuurikampusyhteistyötä on jatkettu Kartoitetaan muuttuvan toimintaympäristön sekä kaupungin ja kentän tarpeesta nousevia kehittämiskohteita.

Projekti: Kulttuurista elinvoimaa

Kärkiteemat ja tavoitteet	Tuotos
<p>Uudistuvat ja luovat kohtaamisen tilat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kohtaamiselle on tilaa. Monipuoliset kokemisen tilat törmäyttävät taiteeseen ja kulttuuriin. <p>Kutsuva ja kutkutteleva kulttuuritarjonta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taiteen ja kulttuurin vetovoima luo elinvoimaa koko alueelle. Alalla tehdään tiivistä kansainvälistä yhteistyötä. 	<ul style="list-style-type: none"> Linnanniemi, Turun ensimmäinen taidekaupunginosa: edistetään Linnanniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmia kumppanuuksien kautta. Mahdollistetaan Linnanniemeä kehittävät väliaikaiset kokeilut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetään yhdessä Keskustan kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetään. Osallistutaan juhluvuoden 2029 valmisteluun. Kulttuurin välitilamalli siirtynyt ja toteutuksessa kulttuurin edistämisen yksikössä. Kärkihankkeeseen tukee toteutusta. Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista lisätty pilotoimalla pajatilojen käyttöönottoa ja avaamalla tiloja harrastuskäyttöön. Tuetaan kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamista edistämällä kestävää kulttuuria ja osallistamalla alueen taide- ja kulttuuritoimijoita kiertotalouden edistämiseen. Käynnissä Turun ensimmäinen purkutaideprojekti Runosmäessä yhdessä asukkaiden ja taidetoimijoiden kanssa. Projekti avattu yleisölle. Kartoitetaan muuttuvan toimintaympäristön sekä kaupungin ja kentän tarpeesta nousevia kehittämiskohteita.

Käyttötalouden määrärahat, euroa

Kulttuurin kärkihanke	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate	-524 874	-737 352	-627 335

KH/ KÄRKIHANKKEET (KP 19040)**Käyttötalouden määrärahat, euroa**

Kärkihankkeet	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvioesitys 2025
Toimintakate Kp 19040	-184 793	-225 720	-57 714

Kärkihankkeita tukevat ulkoisen rahoituksen projektit

Kärkihankkeiden tulosityksikölle avattiin 2023 erillinen kustannuspaikka ulkoisesti rahoitetuille projekteille. Eriyttämällä projektit erilliselle kustannuspaikalle mahdollistettiin ulkoisen rahoituksen selkeämpi talousseuranta ja niiden suorat talousvaikutukset kärkihankkeiden ja kaupungin talouteen. Hankesalkussa on tällä hetkellä 12 eri rahoituspohjan projektia vuosille 2023–2028 joista 7 jatkuu vuoden 2025 aikana.

HTV-vaikutus vuositasona on vuoden 2025 aikana hieman yli 12. Näistä 10 raportoi 100 % työajastaan projektille. Kärkihankkeiden projektien Turun yhteenlaskettu kokonaisbudjetti on noin 3,5 miljoonaa ja palkkabudjetin kokonaismäärä on 2,5 miljoonaa. Kunnallisveron tulovaikutus n 300 000 € kokonaisuudessaan. Keskimääräinen rahoitusprosentti on 82 % hyväksytyistä kuluista. Kärkihankkeisiin liittyviä hankehakuja on sisällä useita, joiden rahoituspäätökset tulee vuoden 2024 aikana vielä.

Kaikki kärkihankkeisiin liittyvä ulkoisen rahoituksen projektit ovat luonteeltaan sellaisia, joista ei kerry Turun kaupungille omarahoitusosuutta, lisäksi niillä pystytään rahoittamaan kärkihankkeiden käyttötalouden kuluja useiden tuhansien Eurojen edestä.